

Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Niende Afdeling)

18. januar 2017*

»Præjudiciel forelæggelse — intellektuelle ejendomsrettigheder — direktiv 2004/48/EF — sag om en krænkelse af en intellektuel ejendomsrettighed — ret til oplysninger — anmodning om oplysninger i en sag — sag forbundet med et søgsmål, der førte til, at der fastslås en krænkelse af en intellektuel ejendomsrettighed«

I sag C-427/15

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Nejvyšší soud (øverste domstol, Den Tjekkiske Republik) ved afgørelse af 24. juni 2015, indgået til Domstolen den 3. august 2015, i sagen:

NEW WAVE CZ, a.s.

mod

ALLTOYS, spol. s r. o.,

har

DOMSTOLEN (Niende Afdeling)

sammensat af dommerne C. Vajda (refererende dommer), som fungerende afdelingsformand, K. Jürimäe og C. Lycourgos,

generaladvokat: H. Saugmandsgaard Øe

justitssekretær: A. Calot Escobar,

på grundlag af den skriftlige forhandling,

efter at der er afgivet indlæg af:

- den tjekkiske regering ved M. Smolek og J. Vláčil, som befuldmægtigede
- Europa-Kommissionen ved P. Němečková og F. Wilman, som befuldmægtigede,

og idet Domstolen efter at have hørt generaladvokaten har besluttet, at sagen skal pådømmes uden forslag til afgørelse,

afsagt følgende

* * Processprog: tjekkisk.

Dom

- 1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 8, stk. 1 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/48/EF af 29. april 2004 om håndhævelsen af intellektuelle ejendomsrettigheder (EUT 2004, L 157, s. 45, berigtiget i EUT 2004, L 195, s. 16).
- 2 Anmodningen er blevet indgivet i forbindelse med en tvist mellem NEW WAVE CZ, a.s. (herefter »NEW WAVE«), som er indehaver af ordmærket MegaBabe, og ALLTOYS, spol. s r. o. vedrørende denne sidstnævntes brug af dette varemærke uden førstnævntes samtykke.

Retsforskrifter

EU-retten

- 3 Tiende betragtning til direktiv 2004/48 har følgende ordlyd:

»Formålet med dette direktiv er indbyrdes at tilnærme lovgivningerne [i medlemsstaterne] med henblik på at sikre et højt, ækvivalent og ensartet beskyttelsesniveau i det indre marked.«
- 4 Direktivets artikel 8 med overskriften »Ret til information« bestemmer i stk. 1 og 2:

»1. Medlemsstaterne sikrer, at de kompetente retslige myndigheder i forbindelse med sager om krænkelse af en intellektuel ejendomsrettighed og som svar på en velbegrundet og forholdsmæssig afpasset begæring fra rekvirenten, kan pålægge den krænkende part og/eller enhver anden person at give oplysninger om oprindelsen af og distributionskanalerne for de varer eller tjenesteydelser, der krænker en intellektuel ejendomsrettighed, såfremt den pågældende:

 - a) er fundet i besiddelse af de omtvistede varer i kommerciel målestok
 - b) er fundet i færd med at anvende de omtvistede tjenesteydelser i kommerciel målestok
 - c) er fundet i færd med at yde tjenester, der anvendes i de omtvistede aktiviteter, i kommerciel målestok,

eller

 - d) er blevet identificeret af den i litra a), b) eller c) omhandlede person som indblandet i produktion, fremstilling eller distribution af sådanne varer eller levering af sådanne tjenesteydelser.
2. De i stk. 1 nævnte oplysninger omfatter i givet fald:
 - a) navn og adresse på producenter, fremstillere, distributører, leverandører og andre tidligere indehavere af varer eller tjenesteydelser samt på engros- og detailhandelsled
 - b) oplysninger om producerede, fremstillede, leverede, modtagne eller bestilte mængder og om den pris, der er opnået for de pågældende varer eller tjenesteydelser.«
- 5 Direktivets artikel 9 med overskriften »Foreløbige og retsbevarende foranstaltninger« bestemmer i stk. 1 og 2:

»1. Medlemsstaterne sikrer, at de kompetente retslige myndigheder på begæring af rekvirenten kan

- a) udstede et foreløbigt påbud til en påstået krænkende part med henblik på at forhindre en nært forestående krænkelse af en intellektuel ejendomsrettighed eller midlertidigt og, i givet fald hvis det er muligt i henhold til national lovgivning, under trussel om tvangsbøder, forbyde en fortsættelse af den påståede krænkelse af den pågældende rettighed eller gøre denne fortsættelse betinget af, at der stilles sikkerhed for erstatning til rettighedshaveren; et foreløbigt påbud kan på de samme betingelser udstedes til en mellemmand, hvis ydelser anvendes af tredjemand til krænkelse af en intellektuel ejendomsrettighed; påbud udstedt over for en mellemmand, hvis tjenesteydelser bruges af en tredjemand til at krænke en ophavsrettighed eller beslægtet rettighed, er omfattet af direktiv 2001/29/EF
- b) kræve beslaglæggelse eller aflevering af varer, der mistænkes for at krænke en intellektuel ejendomsrettighed, for at forhindre, at de indføres i handelen eller omsættes.

2. I tilfælde af overtrædelser i kommerciel målestok sikrer medlemsstaterne, at de retslige myndigheder, hvis den forurettede part godtgør, at der foreligger omstændigheder, som kan vanskeliggøre inddrivelsen af erstatning, kan kræve arrest i den påståede krænkende parts løsøregenstande og faste ejendom, herunder indefrysning af bankkonti og andre fordringer. Med henblik herpå kan de kompetente myndigheder kræve fremlæggelse af dokumenter med bankoplysninger samt finansielle og kommercielle oplysninger eller passende adgang til de relevante oplysninger.«

- 6 Artikel 13 i direktiv 2004/48, der har overskriften »Erstatning«, bestemmer i stk. 1:

»Medlemsstaterne sikrer, at de kompetente retslige myndigheder på begæring af den forurettede pålægger den krænkende part, der vidste eller med rimelighed burde vide, at hans aktiviteter medførte en sådan krænkelse, at betale rettighedshaveren en erstatning, der står i rimeligt forhold til det tab, denne har lidt som følge af krænkelsen.

[...]«

Tjekkisk ret

- 7 I henhold til § 3, stk. 1, i zákon č. 221/2006 Sb. o vymáhání práv z průmyslového vlastnictví a o změně zákonů na ochranu průmyslového vlastnictví (lov nr. 221/2006 om håndhævelsen af industrielle ejendomsrettigheder og om ændring af love om beskyttelse af industriel ejendomsret) (herefter »lov nr. 221/2006«) foreskrives der mulighed for, at et krav om meddelelse af oplysninger vedrørende en krænkelse af en rettighed kan iværksættes.
- 8 I henhold til § 3, stk. 2, i lov nr. 221/2006 kan en person, der har krav på de i denne artikels stk. 1 indeholdte oplysninger, søge disse oplysninger ved en begæring til en domstol i sager om krænkelse af en rettighed, såfremt oplysningerne ikke gives frivilligt i henhold til § 3, stk. 1, inden for rimelig tid. Domstolen afviser en begæring, såfremt den står i misforhold til alvoren af truslen mod eller krænkelsen af rettigheden.

Twisten i hovedsagen og det præjudicielle spørgsmål

- 9 NEW WAVE anlagde det første søgsmål mod ALLTOYS for ved at udbyde sine varer at have gjort brug af varemærket MegaBabe uden selskabets samtykke.

- 10 I forbindelse med dette første søgsmål fastslog den nationale ret ved endelig dom, at ALLTOYS havde krænket de rettigheder, som NEW WAVE har til varemærket MegaBabe, og pålagde ALLTOYS at afstå fra at foretage uberettigede handlinger i fremtiden og trække de pågældende varer, som allerede var på markedet, tilbage. Dog gav denne ret ikke NEW WAVE tilladelse til at ændre sin stævning, med henblik på også at tilpligte ALLTOYS at give selskabet alle oplysninger om de pågældende varer.
- 11 Efter den endelige dom i den nævnte sag anlagde NEW WAVE en ny sag ved Městský soud v Praze (byretten i Prag, Den Tjekkiske Republik) med påstand om, at ALLTOYS tilpligtedes til selskabet at udlevere samtlige oplysninger om oprindelsen af og distributionskanalerne for varerne med mærket Megababe, som ALLTOYS på et hvilket som helst tidspunkt nu eller tidligere havde oplagret, markedsført eller importeret, nærmere bestemt for- og efternavn eller handels- eller firmanavn og fast forretningssted på producenter, fremstillere, distributører, leverandører og enhver anden tidligere indehaver af disse varer såvel som oplysninger om producerede, fremstillede, leverede, modtagne eller bestilte mængder og nærmere oplysninger om salgsprisen for de forskellige artikler, og om den pris, der blev betalt af ALLTOYS til leverandøren af de leverede varer.
- 12 Ved dom af 26. april 2011 afviste Městský soud v Praze (byretten i Prag) NEW WAVEs søgsmål. Denne ret var af den opfattelse, at en ret til oplysninger ikke kunne gøres gældende i kraft af et selvstændigt anlagt søgsmål, idet § 3 i lov nr. 221/2006 bestemmer, at en sådan ret alene kan gøres gældende ved begæring til retten i sager om krænkelse af en rettighed. Ifølge denne ret var retsforhandlingerne i sagen om krænkelse af en rettighed imidlertid i hovedsagen allerede afsluttet ved den endelige dom, der var afsagt i forbindelse med den første sag.
- 13 NEW WAVE indgav appel til Vrchní soud v Praze (appeldomstolen i Prag, Den Tjekkiske Republik), der ved dom af 27. februar 2012 ændrede dommen afsagt i første instans, idet den pålagde ALLTOYS at give NEW WAVE de begærede oplysninger. Appeldomstolen fandt, at der burde tages hensyn til artikel 8, stk. 1, i direktiv 2004/48 med henblik på at fortolke § 3 i lov nr. 221/2006. I denne forbindelse fandt den, at en sag om meddelelse af oplysninger, som ikke var blevet givet frivilligt, også udgjorde en sag, der omhandlede krænkelse af en rettighed.
- 14 ALLTOYS indgav en kassationsanke af den nævnte appeldomstols dom til Nejvyšší soud (øverste domstol, Den Tjekkiske Republik).
- 15 Sidstnævnte ret har anført, at selv om lov nr. 221/2006 har gennemført direktiv 2004/48 i den tjekkiske lovgivning, findes der imidlertid en forskel mellem teksten i denne lov og teksten i direktivet. Mens artikel 3 i lov nr. 221/2006 fastlægger muligheden for at opnå oplysninger ved at fremsætte en begæring »inden for rammerne af en sag vedrørende en krænkelse af en rettighed« (*»v řízení o porušení práva«*), forpligter artikel 8, stk. 1, i direktiv 2004/48 i den tjekkiske sprogversion nemlig medlemsstaterne til at sikre muligheden for at opnå oplysninger »i forhold til sager om krænkelse af en intellektuel ejendomsrettighed« (*»v souvislosti s řízením o porušení práva duševního vlastnictví«*). Den forelæggende ret er af den opfattelse, at den nationale bestemmelse skal fortolkes i overensstemmelse med direktiv 2004/48. Den har imidlertid anført, at fortolkningen af det i direktivets artikel 8, stk. 1, indeholdte udtryk ikke er entydig.
- 16 Derudover har Nejvyšší soud (øverste domstol) understreget, at der er forskelle mellem de forskellige sprogversioner af direktiv 2004/48. Således anvender den tjekkiske, engelske og franske version af direktivet henholdsvis udtrykket »i forhold til sager« (*»v souvislosti s řízením«*), »i sammenhæng med sager« (*»in the context of proceedings«*) og »i forbindelse med sager« (*»dans le cadre d'une action«*). Ifølge den forelæggende ret svarer den franske version af direktiv 2004/48 – i modsætning til den tjekkiske og engelske sprogversion heraf – snarere til teksten i lov nr. 221/2006, eftersom den indebærer en tættere forbindelse mellem sagen og begæringen om oplysninger.

- 17 Nejvyšší soud (den øverste domstol) har på den baggrund besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»Skal artikel 8, stk. 1, i [direktiv 2004/48] fortolkes således, at det er i forbindelse med sager [om] krænkelse af en intellektuel ejendomsrettighed, såfremt en sagsøger, efter den endelige afslutning af en sag, hvor det er blevet fastslået, at en intellektuel ejendomsrettighed er blevet krænket, i en særskilt sag søger oplysninger om oprindelsen af og distributionskanalerne for varerne eller tjenesteydelserne, der krænker den intellektuelle ejendomsrettighed (eksempelvis med henblik på at kunne foretage en præcis opgørelse af tabet og efterfølgende søge erstatning for tabet)?«

Om det præjudicielle spørgsmål

- 18 Med sit spørgsmål ønsker den forelæggende ret oplyst, om artikel 8, stk. 1, i direktiv 2004/48 skal fortolkes således, at den finder anvendelse i en situation som den i hovedsagen omhandlede, hvor en sagsøger, efter den endelige afslutning af en sag, hvor det er blevet fastslået, at en intellektuel ejendomsrettighed er blevet krænket, i en særskilt sag kræver oplysninger om oprindelsen af og distributionskanalerne for de varer eller tjenesteydelser, der krænker rettigheden.
- 19 I overensstemmelse med Domstolens faste praksis skal der i denne henseende ved fortolkningen af en EU-retlig bestemmelse ikke blot tages hensyn til dennes ordlyd, men også til den sammenhæng, hvori den indgår, og til de mål, der forfølges med den ordning, som den udgør en del af (dom af 17.3.2016, Liffers, C-99/15, EU:C:2016:173, præmis 14 og den deri nævnte retspraksis).
- 20 Hvad for det første angår ordlyden af artikel 8, stk. 1, direktiv 2004/48 skal det først bemærkes, at udtrykket »i forbindelse med sager om krænkelse af en intellektuel ejendomsrettighed« ikke skal opfattes således, at det udelukkende vedrører sager med påstand om, at det fastslås, at der er sket en krænkelse af en intellektuel ejendomsrettighed. Brugen af dette udtryk udelukker nemlig ikke, at artikel 8, stk. 1, ligeledes kan omfatte særskilte sager, som den i hovedsagen omhandlede, der er indledt efter den endelige afslutning af en sag, hvor det er blevet fastslået, at en intellektuel ejendomsrettighed er blevet krænket.
- 21 Det skal i denne forbindelse tilføjes, at det, som den forelæggende ret har anført, er rigtigt, at bestemte sprogversioner af artikel 8, stk. 1, i direktiv 2004/48, såsom den franske, anvender udtryk, der ville kunne fortolkes således, at de har et mere begrænset anvendelsesområde end de udtryk, der anvendes i andre sprogversioner, såsom den tjekkiske og den engelske. Imidlertid forholder det sig – som Europa-Kommissionen har anført i sine indlæg for Domstolen – ikke desto mindre således, at det ikke fremgår af nogen af disse sprogversioner, at sagsøgeren skal gøre den i artiklen fastlagte ret til oplysninger gældende i forbindelse med én og samme sag med påstand om, at det fastslås, at der er sket en krænkelse af en intellektuel ejendomsrettighed.
- 22 For det andet fremgår det af ordlyden af artikel 8, stk. 1, i direktiv 2004/48, at den, som pålægges forpligtelsen til at give oplysninger, ikke alene er den part, der har krænket den pågældende intellektuelle ejendomsrettighed, men også »enhver anden person«, der er anført i denne bestemmelses litra a)-d). Imidlertid er disse andre personer ikke nødvendigvis parter i sagen med påstand om, at det fastslås, at der er sket en krænkelse af en intellektuel ejendomsrettighed. Denne konstatering bekræfter, at ordlyden af direktivets artikel 8, stk. 1, ikke bør fortolkes således, at den alene kan finde anvendelse i forbindelse med sådanne sager.
- 23 For det andet er denne fortolkning ligeledes i overensstemmelse med formålet med direktiv 2004/48, der, som det fremgår af tiende betragtning hertil, er indbyrdes at tilnærme medlemsstaternes lovgivninger vedrørende midlerne til håndhævelse af intellektuel ejendomsret med henblik på at sikre et højt, ækvivalent og ensartet beskyttelsesniveau i det indre marked (dom af 16.7.2015, Diageo Brands, C-681/13, EU:C:2015:471, præmis 71).

- 24 Med henblik på at sikre en høj beskyttelse af den intellektuelle ejendomsret skal en fortolkning, der udelukkende anerkender retten til oplysninger i artikel 8, stk. 1, i direktiv 2004/48 i forbindelse med sager med påstand om, at det fastslås, at der er sket en krænkelse af en intellektuel ejendomsrettighed, forkastes. Et sådant beskyttelsesniveau ville nemlig risikere ikke at være sikret, såfremt det ikke var muligt også at udøve denne ret til oplysninger i forbindelse med en særskilt sag, der er indledt efter den endelige afslutning af en sag, hvor det blev fastslået, at der er sket en krænkelse af en intellektuel ejendomsrettighed, som den i hovedsagen omhandlede.
- 25 For det tredje skal det bemærkes, at retten til oplysninger i artikel 8, stk. 1, i direktiv 2004/48 konkretiserer den grundlæggende ret til adgang til effektive retsmidler, der er sikret i artikel 47 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, og derved sikrer den effektive udøvelse af den grundlæggende ejendomsret, som omfatter intellektuelle ejendomsrettigheder, der er beskyttede i dets artikel 17, stk. 2 (jf. i denne retning dom af 16.7.2015, Coty Germany, C-580/13, EU:C:2015:485, præmis 29). Således gør retten til oplysninger det muligt for indehaveren af den intellektuelle ejendomsrettighed at identificere, hvem der krænker sidstnævnte, og træffe de nødvendige foranstaltninger, såsom at fremsætte begæring om de foreløbige forholdsregler, der er fastsat i artikel 9, stk. 1 og 2, i direktiv 2004/48, eller erstatning i henhold til direktivets artikel 13, med henblik på at beskytte denne ret. Uden at have fuldt kendskab til omfanget af krænkelsen af vedkommendes intellektuelle rettighed ville indehaveren af en sådan rettighed nemlig ikke være i stand til at fastslå eller præcist at udregne den erstatning, som denne ville have ret til som følge af krænkelsen.
- 26 Det skal i denne forbindelse bemærkes, at det ikke altid er muligt at fremsætte en begæring om at få samtlige relevante oplysninger i forbindelse med en sag, der ender med, at det fastslås, at der er sket en krænkelse af en intellektuel ejendomsrettighed. Navnlig kan det ikke udelukkes, at indehaveren af en intellektuel ejendomsrettighed først får kendskab til omfanget af krænkelsen af rettigheden efter den endelige afslutning af denne sag.
- 27 Heraf følger det, at der ikke er grundlag for at begrænse udøvelsen af retten til oplysninger i artikel 8, stk. 1, i direktiv 2004/48 til sager med påstand om, at det fastslås, at der er sket en krænkelse af en intellektuel ejendomsrettighed.
- 28 Henset til de ovenstående betragtninger skal det fremsatte spørgsmål besvares med, at artikel 8, stk. 1, i direktiv 2004/48 skal fortolkes således, at den finder anvendelse i en situation som den i hovedsagen omhandlede, hvor en sagsøger, efter den endelige afslutning af en sag, hvor det er blevet fastslået, at en intellektuel ejendomsrettighed er blevet krænket, i en særskilt sag kræver oplysninger om oprindelsen af og distributionskanalerne for de varer eller tjenesteydelser, der krænker rettigheden.

Sagens omkostninger

- 29 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger. Bortset fra nævnte parter udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Niende Afdeling) for ret:

Artikel 8, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/48/EF af 29. april 2004 om håndhævelsen af intellektuelle ejendomsrettigheder skal fortolkes således, at den finder anvendelse i en situation som den i hovedsagen omhandlede, hvor en sagsøger, efter den endelige afslutning af en sag, hvor det er blevet fastslået, at en intellektuel ejendomsrettighed er blevet krænket, i en særskilt sag kræver oplysninger om oprindelsen af og distributionskanalerne for de varer eller tjenesteydelser, der krænker denne rettighed.

Underskrifter